

צחק זה עניין
רציני. וולפין
● צילומים: עצמיים

דוקטור לשטותולוגיה

שלומית וולפין מקרית חיים מתחפשת בכל בוקר לפני שהיא יוצאת לעבודה וגם מרכיבה לעצמה אף גדול ואדום, כי ככה זה כשאת ליצנית רפואית ● בבתי חולים היא מבקרת ילדים וגם מבוגרים (איתם זה יותר קשה), וכשהיא מעלה חיוך על פניהם, אין מאושרת ממנה ● וכשהיא חולה? אותה, מתברר, קצת קשה להצחיק

< הילה גושן

ליצנות רפואית באופן רשמי.
- את זוכרת את הפעם הראשונה שלך?
"ואו, מרגשת מאוד. הרגשתי שהלב שלי, כמו בסרטים מצוירים, עוד שנייה יוצא לי מהמקום. ענק ואדום, כמו האף של הליצן. הגעתי לבית החולים רמב"ם צבעונית, עם המון בלונים, ונכנסתי למחלקת ילדים. הצוות ענה בחיוב ובחיוך, נכנסתי, עברתי בין המיטות, חילקתי בלונים, הצחקתי את הילדים וזה גם היה הרגע שבו הבנתי שזה מה שאני רוצה לעשות".

- מה צריך להיות כדי להיות ליצן רפואי?

"לא חייבים להיות מצחיקים גדולים או סטנד-אפיסטים מהלכים. צריך לדעת לקרוא מפה ולזהות מה מטופל צריך. צריך להכיר באיזושהי יכולת שלך שתוכל לפתח לטובת הנושא. אם זה עידוד על ידי מילה טובה, אולי זה רק לתת בלון, אולי משחק עם כובה, אולי סיפור. משחקי תפקידים ומשחקי חברה גם הולך, אלה הדברים ואלה הכישורים".

- איך שומרים על קור רוח במקצוע הזה, כשמסתובבים במקומות לא

פשוטים ונתקלים במקרים קשים? <

"אני מתעסקת בטוב. לא בכאב, לא

מורה, ליצן ורופאה. אחד מהם מימשתי. הספקתי ללמד אמנות וקומיקס בבתי ספר יסודיים והתפטרתי. רופאה לא נהיית, אז לקחתי את הרפואה מהתחום הטיפולי של הליצנות הרפואית".

- אז צחק זה עניין מאוד רציני?

"חד משמעית, כן. אני בתחום הליצנות משנת '96. התחלתי בתור ליצנית לאירועים בעיקר ימי הולדת. עשיתי מסיבות והפעלות וניפוח בלוני צורות. זה היה כיף מאוד גדול. בשנת '98 הקמתי רשמית את עסק הליצנות שלי ואז החלטתי שזה לא מספיק. שאני לא רוצה רק ליצנות לאירועים, אני רוצה יותר מזה. כל תחום הליצנות רק התחיל אז ובוודאי שעוד לא היה מוכר כמקצוע, ובתי החולים עוד לא היו פתוחים לעבוד עם ליצנים רפואיים באופן רשמי, אז הייתי פונה לבתי חולים, מבקשת רשות להיכנס למחלקות ולעשות קצת שמה. הייתי מגיעה עם בלונים ועם אף אדום ובגדים מצחיקים, נכנסת ומשתוללת ומעלה חיוכים. אני לא יכולה לתאר לך את הסיפוק שזה נותן. לפני 11 שנים הוקמה בארץ מכללת שמחת הלב ללימודי ליצנות רפואית, ובשנת 2008 אני החלטתי להתמקצע בתחום, ואחר כך גם הפכתי למדריכה של

לומית וולפין היתה מתג כשהיינו בתיכון. היא היתה מהסוג הזה של האנשים שתמיד הסתכלתי עליהם וניסיתי להבין איך לעזאזל הם עושים את זה. איך תמיד יש להם ארסנל מלא בבדיחות לכל אירוע, ולא רק זה, איך הם תמיד זוכרים את הבדיחה, את כל הפרטים שלה ומצליחים לא להרוס אותה. בקיצור, וולפין התחברה מאז ומתמיד לבדיחות ולצחוק. שנים מאז שנפרדו דרכינו, עד שלפני שנתיים נפגשו שוב, ולהפתעתי הלא רבה בכלל, הסתבר שוולפין עשתה מהצחוק מקצוע. ולא סתם מקצוע, אלא מקצוע שבו היא מלמדת אחרים איך להיות ליצן רפואי. וולפין, במקור מקרית מוצקין, כעת מקרית חיים, בת 39. אם חד הורית לשתיה בנות מקסימות, שירותות ממנה, הלכה למעשה, את סודות המקצוע. היא זוכרת היטב את היום בו החליטה שהיא רוצה להיות ליצן.

"בגיל 10 ההורים של חברה מבית הספר עשו לה יומולדת והזמינו ליצן למסיבה. אני זוכרת שהסתכלתי על הליצן הזה ואמרתי לעצמי זה בדיוק מה שאני רוצה להיות. היו לי שלושה חלומות: להיות

בחרדה, לא ברע. הליצן הרפואי רואה את האדם, לא את המחלה. אני מסתכלת על קטוע רגל, אני רואה אותו ולא מעניין אותי למה זה קרה ואיך זה קרה לו. מעניין אותי אילו סרטים הוא אוהב לראות, מה הוא אוהב לאכול, מה מצחיק אותו, משם אני לוקחת אותו לטיפול. כל טכניקה שתעזור לו לשכוח את הכאב שלו ולו לחמש דקות היא טכניקה מצוינת מבחינתי. דרך ההשתתפות הטוטאלית שלי, ההנמכה של עצמי מול הבנאדם, אני מעניקה למטופל את הכוח, את הגובה. כשאני מטפלת בו, הוא המרכז, הוא באור הזרקורים וזה אור טוב, מחמם. בשבילי הוא לא חולה איקס. אני מעודדת אותו ויוצרת אצלו הצלחות".

"אצל מבוגר זה הרבה יותר מאתגר, וכשזה מצליח אני נתקלת בתגובות מדהימות כמו, 'את הדבר הכי טוב שקרה לי היום', שזה למשל פידבק שלא יכול להגיע מילדים. משפטים כמו 'הייתי זקוקה לחיוך ולתמיכה' הם משפטים שעושים לי את היום"

לא תודה ואני מכבדת ולא לוחצת ולא משכנעת. את הדרך החוצה מהחדר שלהם אני עושה בצורה קצת משעשעת להשאיר טיפה טעם, אבל זהו, יוצאת". "בוודאי. אבל לאלה אני אומרת שבכלל לא באתי אליהם, שאני מבקשת מהם עזרה בעצם. אני מספרת שבאתי בכלל למישהו אחר, ואני רק מבקשת לנסות אותה עליהם, שיגידו לי אם היא מצחיקה או לא. תוך כדי הטיפול אני מזהה קבלה ורצון של המטופל שאני אשאר מולו עוד קצת פני שאני ממשיכה".

- מה שונה בעבודתו של ליצן רפואי מול מבוגרים?

"הגישה היא כמו לילד. בגובה העיניים, אבל ממקום נמוך וכמוכן בהתאמה לפי גיל מבחינת התוכן. אני לא יכולה לבוא למבוגר עם הבדיחות שאני באה איתם לילדים. העבודה עם המבוגרים הרבה יותר קשה. אצל ילד קל ליצור הסחות דעת, עם מבוגר זה הרבה יותר קשה. ילד בא ממקום תמים. כואב לי, אני מפחדת, אה... הנה בועות סבון, הנה בלון ועברנו הלאה. אצל מבוגר זה הרבה יותר מאתגר, וכשזה מצליח אני נתקלת בתגובות מדהימות כמו, 'את הדבר הכי טוב שקרה

לי היום".
- יש הבדל בין מטופלים גברים ונשים בקבלה שלך?

"היה לי מקרה יפה במחלקה כירורגית אצל גבר בן 50. ישב על קצה המיטה והתפתל מכאבי בטן. נכנסתי לחדר שלו, הבת שלו ישבה על הכיסא, והוא מיד שאל אותי מה יש לי בתיק. אמרתי לו' בועות סבון'. אז הוא אמר לי 'תעשי לי'. אמרתי סבבה, בתנאי שאני עושה לך חרב, ואתה מפוצץ אותם. הבת שלו שמה את היד על הראש ואמרה לעצמה באותו רגע, איזה פדיחות, והוא, שלפני רגע סבל מכאבי תופת, מצא את עצמו בחדר נלחם בבועות סבון, כמו ילד בן 4. בסוף הוא טען שלא היה מאושר ממנו באותו היום, והבת שלו עדיין היתה נבוכה".

- איך חוזרים הביתה מעבודה כזאת?
"אני משתדלת לשים עלי הגנה. לעשות הכנה מראש, להיכנס נטורל וככה גם לצאת. יש לי אף אדום, יש לי פאה צבעונית, בגדים משוגעים ואני מנותקת מהמציאות ומהרגשות שלי האישיים".

- וזה עובד לך?
"90 אחוז מהמקרים כן. לרוב אני מצליחה לשים הכל בצד, ולקחת את החיים שלי בפרופורציות".

- וכשזה לא עובד?
"היה לי פעם יום אחד קשה במחלקת נשים. אשה אחת עברה משהו מאוד קשה. היא היתה במצב שבו המשפחה שלה שפטת אותה, כל מי שהיה סביבה ביקר אותה, והיא היתה צריכה מישהו לידה שרק יחזיק לה את היד. היא ביקשה ממני להוריד את האף ולא להצחיק אותה רק להחזיק לה את היד. אני לא ידעתי מה המקרה שלה, מה היא עברה ולמה כולם שופטים אותה מסביב וזה גם לא שניה לי. היא לא רצתה רחמים היא רצתה כוח".

- ומה עשית?
"מה שהיא ביקשה. הסרתי את האף האדום וישבתי לידה, החזקתי לה את היד".

- ומי מצחיק אותך כשאת כואבת?
"זה לא פשוט להצחיק אותי. אני מכירה את סודות המקצוע. לאחרונה התבררתי על איזו מחלה כרונית שקיבלתי במתנה, אז אני מנסה לפעמים להצחיק את עצמי, אבל זה לא עובד עלי".

- יש מקרים שזה לא עובד?
"כן".

- את מזהה מראש כשזה לא עובד?
"לא. כל מקרה מפתיע מחדש. כמו שאני קוראת את המטופל, המטופל קורא אותי והוא מחליט אם בא לו עלי או לא. יש את המשפטים פעולה שאיתם זה זורם, יש את המחסמים שמתלבטים ואז אני מנסה למצוא חריץ ולהיכנס ויש את אלה שלא רוצים, סוגרים את הדלת ואומרים

הפסטיבל הים-תיכוני הראשון

יומיים של מוסיקה ים תיכונית! באמפיתיאטרון כרמיאל

בחסות: דאש העיר עדי אלדר

כרטיסים: 04-9881111 • www.htk.co.il

רביעי 27.3 החשכה 20:00			
 דניאל ספיט	 חנה מרץ	 הסדויקס של דביבו	 נומר אדם
חמישי 28.3 החשכה 20:00			
 מאור חרזי	 נובי מרץ	 ליאור נרקיס	 נרדו אמנון